

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z CHEMII I BIOLOGII

dla uczniów technikum

I. Zasady ogólne

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania.
2. Każdy uczeń zna kryteria oceniania.
3. Przedmiotem oceniania są różne formy pracy uczniów: odpowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany pisemne, testy, prace domowe, aktywność na lekcji, udział w konkursach przedmiotowych.
4. Sprawdziany pisemne i testy są obowiązkowe.
5. Jeżeli uczeń opuścił zapowiedzianą pracę z przyczyn losowych, to powinien napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż dwa tygodnie od daty sprawdzianu pisemnego.
6. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu (w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac) lub kartkówki i może jej dokonać tylko jeden raz. Uczeń sam zgłasza gotowość poprawy oceny.
7. Przy poprawianiu sprawdzianów pisemnych w drugim terminie obowiązują te same kryteria, co w pierwszym terminie.
8. Uczeń, który uzyskał ze sprawdzianu pisemnego lub z kartkówki ocenę niedostateczną, może podjąć prób jej poprawy.
9. Uczeń otrzymuje poprawiony sprawdzian pisemny czy kartkówkę do wglądu na lekcji, termin oddania prac nie może być dłuższy niż dwa tygodnie.
10. Krótkie kartkówki (mogą dotyczyć trzech ostatnich tematów) nie są zapowiadane.
11. Uczeń ma prawo:
 - jeden raz w półroczu zgłosić brak przygotowania do lekcji; dotyczy to klas mających 1 godzinę danego przedmiotu tygodniowo ,
 - dwa razy w ciągu półroczu; dotyczy klas mających dwie i więcej godzin danego przedmiotu tygodniowo (nie dotyczy ustalonych wcześniej sprawdzianów lub zapowiedzianych kartkówek).
12. Uczniowie na zajęciach oraz podczas prac pisemnych mogą korzystać z tablic chemicznych i kalkulatorów, niedozwolone jest stosowanie kalkulatorów wbudowanych w telefony komórkowe.
13. Uczniowie z opinią Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej mają odpowiednio dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

Obszary podlegające ocenianiu:

Na lekcjach ocenianiu podlegają:

1. wiadomości – uczeń wie i rozumie,
2. umiejętności – uczeń potrafi (sprawności i kompetencje),
3. postawy - zaangażowanie w procesie nauczania- uczenia się, aktywność, systematyczność.

II. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

- **Wypowiedzi ustne (waga2)** - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech do pięciu ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu;
- **Sprawdziany pisemne (waga4)** - przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą;
- **Kartkówki (waga2)** - obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane;
- **Prace domowe (waga 1)**;
- **Aktywność na lekcji(waga1)** - zapisywana jest przy pomocy znaków „+” i „-” Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobry, gdy zgromadzi cztery plusy, gdy uzyska ich mniej, w końcu

półrocza zostają one zamienione odpowiednio przy „+++ -” ocena dobry, przy „++ - -” ocena dostateczny, przy „+ - - -” ocena dopuszczający, „- - - -” dają ocenę niedostateczną. W przypadku dużej aktywności na lekcji uczeń może otrzymać kilka ocen za aktywność.

- **Prace dodatkowe (waga 1)** - schematy, plansze, wykresy, rysunki, okazy wzbogacające zbiory i inne w skali dobry-bardzo dobry oraz w postaci plusów, które przeliczane są na oceny analogicznie jak za aktywność na lekcji;
- **Udział i osiągnięcia w konkursach i olimpiadach (waga 1)**

III. Kryteria oceniania z poszczególnych obszarów

1. W przypadku **sprawdzianów pisemnych lub kartkówek** przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

poniżej **30%** możliwych do uzyskania punktów

niedostateczny

30% - 49% dopuszczający

50% - 69% dostateczny

70% - 89% dobry

90% - 100% bardzo dobry

2. **Odpowiedzi ustne** - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość bieżącego materiału, w przypadku lekcji powtórzeniowej całego działu. Odpowiedź ustna oceniana jest pod względem rzeczowości, stosowania terminologii naukowej, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi, prowadzenia logicznego rozumowania. Ocenę celującą może uzyskać uczeń wówczas, gdy wykazał się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania.

3. **Zadania domowe i inne prace** - obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych. Termin wykonania pracy domowej ustala nauczyciel /krótkie zadania, ćwiczenia, notatki na następną lekcję/. Brak pracy domowej w odpowiednim terminie zostaje odnotowany przez nauczyciela w postaci oceny niedostatecznej.

4. **Aktywność i przygotowanie do lekcji** - uczestnictwo, pracę na lekcji i przygotowanie do niej nauczyciel ocenia na bieżąco wpisując ocenę lub odnotowując plusy i minusy w swoim zeszycie. Plus można uzyskać za krótką wypowiedź, zapis na tablicy, rozwiązanie ćwiczenia, pracę grupową, wykonanie doświadczenia, przyniesienie materiałów, krótki referat i inne przejawy aktywności. Minus można otrzymać za brak zaangażowania, uwagi na lekcji, brak potrzebnych materiałów (np. podręcznika). Ocenianiu podlegają wszystkie wymienione poniżej formy aktywności ucznia:

Kryteria dla danej oceny.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności wykraczające poza zakres wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia,
- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia i stosuje je do rozwiązywania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych szczebla wyższego niż szkolny lub na szczeblu szkolnym powyżej 95% przewidywanej punktacji.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych),
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii i Internetu,
- biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności,
- projektuje i bezpiecznie przeprowadza eksperymenty chemiczne.

Ocenę **dobrą** uzyskuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej,
- zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę **dostateczną** uzyskuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- korzysta z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice chemiczne,
- z pomocą nauczyciela zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne.

Ocenę **dopuszczającą** uzyskuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste eksperymenty chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,

- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nie umie napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi.

IV. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu

Uczeń ma prawo ubiegać się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną gdy spełnia warunki:

- a) brał udział w przynajmniej 75% zajęć edukacyjnych z przedmiotu,
- b) nie ma godzin nieusprawiedliwionych na zajęciach,
- c) przystąpił do wszystkich obowiązkowych form sprawdzania wiedzy i umiejętności w danym roku szkolnym,
- d) skorzystał z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy ocen bieżących,
- e) uczęszcza na wszystkie zajęcia i nienagannie przygotowuje się do nich od momentu wystawienia przewidywanej oceny do momentu jej ewentualnej poprawy.

Jeżeli uczeń nie spełnia wymagań o których mowa w pkt.3, nauczyciel może umożliwić uczniowi o ubieganie się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną, w przypadku zaistnienia innych ważnych okoliczności uniemożliwiających spełnienie tych wymagań.

Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny, zgłasza się do nauczyciela danego przedmiotu w celu ustalenia terminu i formy sprawdzenia wiadomości i umiejętności.

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie oceny o jeden stopień wyższej niż przewidywana a w wyniku sprawdzenia wiadomości nie może otrzymać oceny niższej od przewidywanej.

Ustalona w wyniku sprawdzania roczna ocena klasyfikacyjna jest ostateczna z zastrzeżeniem rozdz. VIIIa, §526, pkt. 12-19 statutu.

